

Wellicht relatie ribkwal en daling aantal oesterlarven

door Harmen van der Werf

GOES - Het aantal oesterlarven in het Grevelingenmeer is sinds 2003 sterk verminderd. Of dat te maken heeft met de vooral in dit meer ontdekte Amerikaanse ribkwal, valt echter (nog) niet te zeggen, aldus schelpdierexpert A. Smaal van onderzoeksinstituut Imares in Yerseke.

Smaal was er niet van op de hoogte dat de Amerikaanse ribkwal *Mnemiopsis leidyi* in de Zeeuwse wateren en met name het Grevelingenmeer was gesignaleerd. Sportduikers maakten er onlangs melding van. M. Faasse uit Arnemuiden, sportduiker en gastmedewerker van natuurhistorisch museum Naturalis in Leiden, schreef er met zijn Amerikaanse collega K. Bayha een wetenschappelijk artikel over voor het tijdschrift *Aquatic Invasions*.

Schelpdierexpert Smaal heeft het artikel gisteren gelezen. „Ik begrijp eruit”, vertelt hij, „dat de ribkwal kennelijk al jaren in de Zeeuwse wateren voorkomt, maar dat het idee bestond dat het om de meer inheemse soort *Bolinopsis infundibulum* ging. Sinds kort is pas gebleken dat het om de Amerikaanse ribkwal gaat. En daarvan is algemeen bekend dat die tot de agressiefste invasiesoorten behoort, vanwege milieu- en visserijproblemen die door deze kwal zijn ontstaan in de Zwarte Zee.”

Imares in Yerseke doet geen on-

derzoek naar kwalen, maar het instituut volgt wel nauwgezet hoeveel oesterlarven in het water van onder meer het Grevelingenmeer zitten. Smaal heeft de cijfers van de afgelopen jaren erbij gezocht om te kunnen zien of er sprake is van een speciale ontwikkeling. Het aantal larven van platte oesters blijkt aanzienlijk gedaald. In 2003 kwamen nog 3.000 larven per honderd liter voor, in 2004 waren dat er 1450, in 2005 750 en dit jaar slechts 350.

„De aantallen kunnen per jaar fors uiteenlopen”, tekent Smaal aan. „Het is dan ook niet verantwoord een directe relatie tussen het aantal larven en de ribkwal te leggen, maar het is ook weer niet zo dat zich geen enkel verband aandient.” Hij kan maar één conclusie trekken: „We moeten dit goed volgen.”

Woordvoerder E. de Feijter van Rijkswaterstaat Zeeland - de waterbeheerder van het Grevelingenmeer - laat eenzelfde reactie horen. De rijksdienst is met gebruikers van het meer, natuurorganisaties en -beheerders en het ministerie van Landbouw bezig een beheerplan op te stellen. „We zullen in de aanloop naar dat plan iets moeten veranderen in onze onderzoeken”, aldus De Feijter. „Om wat voor beestje het exact gaat? Wat kun je ervan verwachten? Hoe gaat die zich ontwikkelen? Veel vragen, maar concreter kunnen we nog niet zijn. Serieus nemen we het zeker.”